

[Udenrigsministeren]

Jeg er ganske enig med fru Annette Just og andre, der siger, at det er meget vigtigt at lægge op til øget handel. Der er flere, der har været inde på det; bl.a. var hr. Jørgen Estrup inde på spørgsmålet om, at man skal gå meget langt for at lette markedsadgangen i EF. Det gør man rent faktisk også for øjeblikket. Der lægges nu op til, at den aftale, der blev indgået med Ungarn sidste år, bliver revideret i positiv retning. Der lægges op til, at de afviklinger af kvantitative handelsrestriktioner over for Ungarn, som efter den oprindelige aftale skulle være afviklet i de kommende 5 år, nu stort set alle sammen vil blive afviklet pr. 1. januar 1990.

Yderligere lægges der op til, at Ungarn og Polen får den såkaldte GSP-status, hvilket vil sige, at de får nogle af de samme præferencer, som man ellers kun tildeler udviklingslande. Det er et lille brud på gældende principper og regler, men der er almindelig tilslutning i EF hertil.

Der er også ved at være tilslutning til et i øvrigt oprindeligt dansk forslag fremsat i foråret, nemlig et forslag om, at vi skal gøre det muligt for Den Europæiske Investeringsbank at bidrage til finansiering af projekter i Østeuropa. Så der sker ganske meget i positiv retning på EF-siden for øjeblikket.

Fru Annette Just spurgte for øvrigt i forbindelse med omtalen af de uddannelsesmuligheder, der er i landbruget, hvor mange polakker det omfatter. Jeg har fået oplyst, at der i år har været ca. 90 landbrugspraktikanter fra Polen på ophold i Danmark – ophold af 4–6 måneders varighed arrangeret af forskellige foreninger inden for landbrug og gartneri. Herudover har ca. 300 polakker på årsbasis fået arbejds- og opholdstilladelse i Danmark, igen inden for landbrug og gartneri.

Så vil jeg gerne sige noget lidt bredere om netop fremtidens Europabillede og EF i den forbindelse. Det var både hr. Jørgen Estrup og hr. Ivar Nørgaard inde på.

Jeg blev noget overrasket over hr. Jørgen Estrups indlæg. Hr. Jørgen Estrup sagde, at det ikke er tilfredsstillende, når man i EF er langt mere optaget af udbygningen af det indre marked og en økonomisk union end af, hvad der sker i Østeuropa. Jeg blev overrasket, fordi det er faktisk ikke en korrekt beskrivelse af situationen. Der er intet emne, der for øjeblikket optager så meget tid i EF som netop drøftelser-

ne af udviklingen i Østeuropa, og hvad vi kan gøre. Det sker alle steder, i ministerrådene, i Parlamentet; alle steder, hvor man sidder og drøfter udviklingen, er det dette, der er i centrum.

Det var selvfølgelig en interessant, men ikke uventet konklusion, hr. Ivar Nørgaard drog, da hr. Ivar Nørgaard sagde, at så må vi altså passe på, at vi ikke binder os for tæt sammen, for dermed bliver det sværere for andre at komme til. Jeg er grundlæggende uenig i den synsvinkel – det tror jeg heller ikke er overraskende for hr. Ivar Nørgaard. Jeg vil gerne som støtte for min modsatte holdning påpege, hvad der skete, da vi – uden at vi i øvrigt var særlig enige dengang – gennemførte EF-pakken og dermed lagde op netop til en ny vækst i integrationsbestræbelserne.

Det, der skete, var, at de lande, der ikke var med, pludselig begyndte at blive interesseret i at komme med på en eller anden måde. Derfor tror jeg, at et stadig mere integreret EF som fremtidens dynamiske kraftfelt i det europæiske hus, vi på en eller anden måde skal se at få bygget op i de næste årtier, i virkeligheden er den største tjeneste, vi kan gøre reformlandene i Øst, forudsat naturligvis at dette EF er åbent over for at tage nye medlemmer ind, er åbent over for at etablere forskellige former for kontakt med de andre lande i Europa, som har ønsker om en sådan kontakt.

Det er lige præcis det, der drøftes for øjeblikket alle mulige steder, hvordan denne fremtidige europæiske konstruktion skal være, så vi på samme tid kan fremme integration og samarbejde og fremme den åbenhed, der gør, at man også samtidig skal kunne bidrage til den demokratiske proces, vi lykkeligvis ser andre steder.

Jeg mener, at det bliver en af fremtidens største og vigtigste udfordringer i det europæiske samarbejde netop at tage fat her.

Så vil jeg endelig til sidst svare hr. Trøjborg, der kom ind på miljøspørgsmålet. Hr. Trøjborg spørger, om den første pind i dette dagsordensforslag betyder, at regeringen støtter en udvidet deltagelse af Nordisk Investeringsbank i finansiering af en miljøindsats i Østeuropa. Svaret er klart ja. Det er en af de muligheder, vi har for at finansiere en indsats. For det er fuldstændig rigtigt, som flere har været inde på, at vores egen kostbare miljøindsats ikke er voldsomt meget værd, hvis ikke vi får alle andre med.